

Robinson®

vychází pod záštitou

 unicef

noviny pro děti každého věku

zdarma

svět dětí

Opět vám chceme podat svědectví o tom, jak organizace UNICEF pomáhá tam, kde je nejvíce zapotřebí. Tuto zprávu, která je velice závažná, jsme převzali z www.unicef.cz:

35sekundové zemětřesení na Haiti z 12. ledna 2010 způsobilo obrovské lidské utrpení. Více než 180 tisíc obydlí bylo zcela zničeno, takže 1,6 miliónu lidí během okamžiku ztratilo střechu nad hlavou a nemělo se kam podít. Miliony dětí a jejich rodin najednou potřebují zajistit pitnou vodu, jídlo, léky a zdravotnickou pomoc.

Okamžitě začíná obrovská humanitární operace, jejímž cílem je zachránit co nejvíce lidských životů a zabránit šíření nebezpečných nemocí. UNICEF na Haiti pracuje trvale, proto již během několika hodin po katastrofě distribuuje potřebným to, co potřebují k přežití – léky, tablety na čištění vody, výživové sušenky, teplé přikrývky a další humanitární pomoc. Pomoc organizují především místní pracovníci UNICEF, kteří dokonale znají terén i prostředí, domluví se místními jazyky a jsou schopni pracovat zcela samostatně.

Rok poté: POMOC DĚTEM HAITI

Příznivci UNICEF z České republiky na tyto programy pomoci přispěli částkou 6 633 124 Kč. Děkuje!

Práce UNICEF na Haiti má za 12 měsíců od katastrofy velmi konkrétní výsledky:

- 1 02 562 dětí jsme proočkovali proti základním smrtelným nemocem
- ve 28 výživových centrech jsme zajistili ošetření 15 500 těžce podvyživených dětí
- postavili jsme 225 mobilních škol pro děti z táborů
- ve více než 2 200 školách jsme vybudovali latríny a zařízení pro mytí rukou
- z 4 635 ztracených dětí, které jsme registrovali, jsme 1 135 dětí znovu spojili s rodinou
- podpořili jsme školní docházku více než 720 000 dětí v rámci programu Všichni do školy.

Na těžce zkoušeném Haiti stále zůstává 20 miliónů m3 bahna a násosů. Při současném tempu odklizení 300 nákladními auty denně bude trvat úplné vyčištění šest let. V tomto prostředí stále trvá riziko šíření infekčních nemocí, jak dokazuje například nedávná epidemie cholery.

Pomoci je zapotřebí i v dalších oblastech, např. v oblasti podpory školní docházky, protože více než polovina haitských dětí stále ještě nechodí do školy – jedním z důvodů, který brání budování nových škol, je zmíněné obrovské množství bahna a suti. Také zásobování vodou a hygiena stále ještě nejsou dostatečné a hrozí propuknutí dalších infekčních nemocí – UNICEF proto usiluje o trvalé řešení tohoto problému podporou budování vodovodních a kanalizačních systémů na bázi komunit. Pokud můžete, pomozte, prosím, zajistit pokračování programů pomoci na Haiti. Přispět můžete:

- **Na sbírkový účet UNICEF ČR:**
11771177/0300, v.s. 800
- **Odesláním dárcovské SMS ve tvaru:**
DMS UNICEF na číslo 87777
(Cena DMS je 30Kč, UNICEF od vás na pomoc dětem obdrží 27 Kč.)

pokračování na str. 4

Pozor, následující sdělení jsou velice důležitá. Jistě si je přečtete nejen vy, ale i vaši učitelé. Jsou to zamyšlení, která by mohla nést titulky „Jak zkrotit šikanu a závislost“ a „Jak máme chytré žáky?“.

Ze školní „kuchyně“

Noční můrou a strašákem, který zneprjemňuje některým chlapcům a děvčatům nejen návštěvu školy, je již tolikrát odsuzovaná a potíraná šikana. Nepochybně se každý z vás už s něčím podobným setkal – někdo jako divák a pozorovatel, jiný jako oběť. A možná, že některý z vás si vyzkoušel i roli agresora, tedy toho, kdo své spolužáky nebo děti okolo sebe šikanuje.

Před časem proběhla literární soutěž s tímto námětem a většina dětských autorů řešila ve svých pracích problém šikany svěřením se učitelům nebo rodičům, případně školním psychologům. Jak bylo možné vyčíst z těchto literárních úvah a příběhů, ne pokaždé se důvěra vkládaná v dospělé dočkala správné reakce a pomoci. Nejednou jsou totiž problémy šikanovaných dětí podceňovány a jejich dalším pokračováním narůstá v dítěti strach, což může končit i tragicky. Děti se musí vždycky a všude cítit bezpečně a vědět, že je v případě nutnosti někdo ochrání.

Tudíž je zapotřebí, aby hlavně učitelé a pracovníci v různých ústavních zařízeních pro děti byli připraveni na podobné situace a dokázali je zvlá-

dnat. Ministerstvo školství díky finanční pomoci z brněnských fondů připravilo v tomto duchu dvousetpadesátihodinový vzdělávací program zatím pro sedm stovek pedagogů. Prvních tři sta již nastoupilo do prvního běhu. V programu je ovšem i to, jak zvládat situace, když žáci šikanují učitele, jak zamezit u dětí kouření, požívání alkoholu, nebo dokonce drog.

A to je dobrá zpráva jistě pro každého

•••

Určitě jste si už ověřovali své školní znalosti nejen formou povinných písemných prací, prověrek a zkoušení ve škole, ale i v různých soutěžích, olympiádách či v zájmových a zábavných testech v časopisech. Nyní minis-

terstvo školství připravuje projekt, který by měl odhalit vaše slabiny a mezery v předpokládaných znalostech pro pátou a devátou třídu. Provéřka v podobě tisíců úloh bude v on-line databázi na počítači a už na podzim tohoto roku si bude moci první stovka škol vyzkoušet v pilotní fázi testy z češtiny, angličtiny a matematiky.

Uváděné předměty budou také zastoupené ve zmiňovaných prověrkách žáků pátých tříd, ale chlapci a děvčata z devátých tříd budou mít do programu zařazeny i další předměty, jako třeba dějepis nebo chemii.

Podle tvůrců této maxiprovéřky vědomostí se tak zpětnou vazbou učitelé dozvědí, jak na tom jejich žáci konkrétně jsou v objemu znalostí, a budou se moci intenzivněji zaměřit právě na ty, kterým testy zrovna moc nevyšly. A navíc by se tak mělo dosáhnout i vyšší úrovně žáků v těchto srovnávacích ročnících a celkového zvýšení úrovně našeho školství.

První část otázek z jednotlivých předmětů připravila skupina odborníků, ale v dalších fázích by se mohli zapojit i učitelé, kteří by mohli své návrhy zasílat do centra, které rozhodne o jejich zařazení či nezařazení. Do zpracované databáze by měli přistupovat nejen učitelé, ale i samotní žáci, kteří by se tak mohli postupně připravovat na závěrečné zkoušky. Ale přesné znění konkrétních otázek z konečného testu zde zjistit nebudou moci.

Je ovšem logické, že k takovému prověřování znalostí bude nutné, aby školy byly vybaveny dostatečným množstvím počítačů a další techniky. A prostředky na toto vybavení lze získat například z fondů Evropské unie, ale i ze sponzorských darů.

- hh -

Z kalendáře ZŠ a MŠ J. K. Tyla Písek
Máme rádi zvířata, který je plný nápadů,
autor kresby Dominik Melský, 7. B

Ve stopách K. H. Borovského

Asi nemusíme nikomu připomínat, že rok 2011 je mimo jiné také Rokem Karla Havlíčka Borovského, o němž jste se jistě už učili v hodinách literatury. Jenom si dovolím zopakovat, že v tomto roce, konkrétně 31. října, slavíme 190. výročí jeho narození, v červenci uplyne 155 let od jeho úmrtí a v prosinci pak 160 let od Havlíčkovy deportace do Tyrol. A právě tento neohrožený a neumlčitelný novinář a spisovatel se stal motivací pro druhý ročník soutěže vyhlášené Syndikátem jihočeských novinářů pod záštitou radní Jihočeského kraje pro školství – Jany Krejskové.

Soutěž je určena dětem ze základních a praktických škol v jihočeském regionu, tedy přesně i pro vás, a její téma tentokrát zní: **Co pro mne znamená domov.** Tento námět můžete zpracovat jakýmkoliv žurnalistickým žánrem, to znamená například jako fejeton, zprávu, sloupek, komentář, reportáž, interview, glosu, recenzi či jako Havlíčkovi blízký a dnes už málo používaný epigram. Na výběr máte formu písemnou, fotografickou, ale i možnost audio či video zpracování.

Ať už se rozhodnete pro cokoliv, svůj soutěžní příspěvek pošlete (anebo doneste) na adresu **Press klub Syndikátu jihočeských novinářů, Karla IV. 8, České Budějovice, 37 001.** Možnost je také předání elektronickou cestou na e-mail: pressklub-cb@volny.cz, audio a video nahrávky mohou být na CD a DVD nosičích anebo na USB připojení. Uzávěrka soutěže je **10. května v 17 hodin**, takže času pro své první novinářské pokusy máte spoustu.

A co čeká vítěze? Kromě drobných dáreků exkurze do redakce novin a rozhlasového a televizního studia, abyste viděli, jak se vlastně rodí noviny, rozhlasové nebo televizní vysílání. Oficiální vyhlášení vítězů je plánováno na Mezinárodní den dětí – tedy na první červen tohoto roku – a věřím, že právě vy budete u tohoto slavnostního okamžiku.

Hanka Hosnedlová

DNES ČTĚTE

1.

Lidé proti zemětřesení
Velice důležitá sdělení!

2.

Jak se stát architektem
Liška nad zajícem nevyzrála

3. - 4.

CESTY A SETKÁVÁNÍ
Krásné obrázky
Pomáhající dárečky

5.

Chytré hlavičky
Dobrodružství v daleké zemi

6.

Jsou tu vaše
Zoo noviny!

Pomoc potřebují lidé i zvířata

Už jste se jistě nejednou setkali se slůvkem empatie. Je velice podobné slovu sympatie, které všichni důvěrně znáte a víte, že znamená náklonnost, dobrý vztah k někomu, k něčemu. A empatie je něco podobného – je to vcítění se do situace a postavení druhých, citové pochopení jejich problémů. A právě o empatii lze hovořit v případech, kdy se snažíme pomoci druhým, ke kterým život nebyl právě přívětivý, nebo tam, kde to momentální situace vyžaduje. A není to vždy jen ve spojení s lidmi...

Tak například známý hudebník Jiří Stivín a manželé Irena a Vojtěch Havlovi, kteří hrají na cello, připravili na sklonku loňského roku v tábořském divadle jedinečný benefiční koncert, jehož výtěžek má pomoci soběslavskému středisku Rolníčka. To se zaměřuje na poskytování denních služeb dětem i dospělým s mentálním a tělesným postižením. Předaný obnos navýšil i výsledek dražby v Divadle Kampa, kterou pro změnu moderoval oblíbený herec Jaroslav Dušek.

Jinou akcí byl třeba minifestival Myšfest aneb Myši pro Makov, jímž chtěli jeho pořadatelé – písecká countryová skupina Congress – pomoci Záchrané stanici Makov. Ta se stará a zachraňuje zraněná zvířata, hlavně dravé ptáky. A právě pro dravce jsou hlavní potravou myši, které se symbolicky dostaly do názvu festivalu, konaného v uplynulém roce již popáté.

Nejednou jsme se také už zmiňovali o aktivní pomoci veřejnosti lidem v jiných zemích, jiných světadílech. Třeba v Africe. Tam je také směřována dlouhodobá akce s názvem Vodní kapky. V rámci této charitativní pomoci věnuje například společnost Energie AG Bohemia jeden haléř z každého krychlového metru prodané vody na projekt, díky němuž se opravují pro život tak potřebné studny v africkém Kongu. Tam, kde umírá každé desáté dítě na nemoci ze znečištěné vody, je tato pomoc skutečně záchranou mnoha lidských životů. Od roku 2009 tým vodárenských techniků organizace Caritas, partnera zmiňované společnosti, tak díky těmto penězům opravil a zprovoznil více než šest desítek studní v konžské provincii Katanga. Čtvrt milionu obyvatel tak získalo nezávadnou vodu, kterou dříve čerpalo ze znečištěných vodních toků. A jak pomáháte vy? - red. -

MOUDRÁ SLOVA NEUŠKODÍ

Asi se ještě nikdo nepotkal se štěstím, když jenom seděl se založenýma rukama a čekal, že mu snad pomůže sám dobrý osud, nějaké sudičky, kouzelná nadpřirozená síla... Kdo se takto chová, ochuzuje vlastně sám sebe. Nepozná ten nádherný pocit, že se nevzdal, že toho, co chtěl, dosáhl i svým přičiněním, šikovností a touhou.

Je to vše tak, jak už říká známý římský dramatik Titus Maccius Plautus (asi 251 př. n. l. - asi 184 př. n. l.), který proslul úpravami dnes už neznámých řeckých komedií:

„Kdo chce jíst z ořechu jádro, ať rozlomí skořápku.“

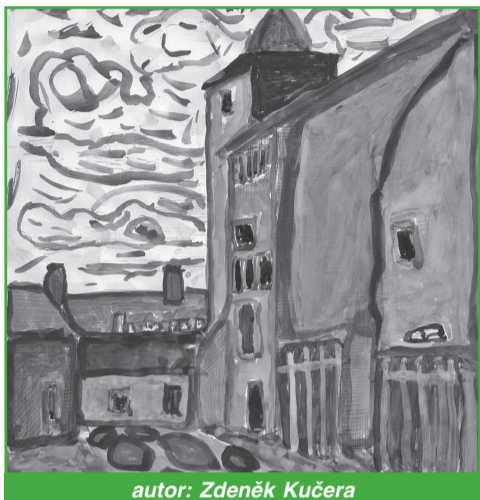
Potěšující zásilka

Před nedávnem jsme do redakce dostali velké desky s obrovským množstvím opravdu zajímavých a krásných obrázků, které doprovázel dopis, z něhož otiskujeme následující úryvek:

„Dobrý den, píše Vám z Domova pro osoby se zdravotním postižením Osek, kde žije 150 (více či méně mentálně i zdravotně postižených) uživatelů služeb. Ti, kteří jsou schopni, pravidelně sledují noviny Robinson, které od Vás dostávajíme.“

V posledním čísle jsme se dověděli o akci Vraťte se do prázdnin. Vzhledem k tomu, že naši chlapci nejsou schopni napsat své vyprávění, posílám to, co sami namalovali...“

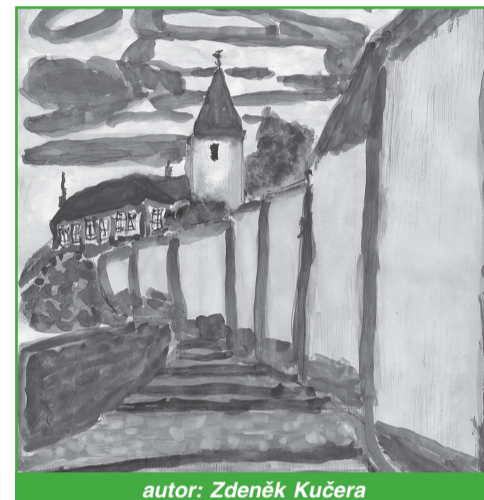
Jsmo tedy rádi, že vám dnes můžeme obrázky od těchto autorů na straně 3 a 4 představit. Věříme, že i vás nadchnou, a jejich autorům vyslovujeme velké uznání!

autor: Zdeněk Kučera

autor: Viktor Karba

autor: Zdeněk Kučera

DOBŘÉ ZPRÁVY

Nová střecha pro potřebné

Plány jsou vždycky oním nepostradatelným motorem, který posouvá naše každodenní snahy stále kupředu. Ani centrum sociálních služeb Nazaret v Borovanech, které sídlí v Podzámčí a poskytuje zázemí a uplatnění právě handicapovaným, na tom není jinak. Zájem o umístění v tomto zařízení a také o výroby tamější chráněné dílny rok od roku narůstá, a tak Nazaret zcela vážně uvažuje o vybudování nového komplexu pod názvem Milíčův dům. Ten by měl být postaven poblíž kostela v Trhových Svinech a mělo by v něm být denní centrum, chráněná dílna a také kavárna.

Podle předběžných propočtů by se náklady na nové středisko měly pohybovat mezi 10 až 12 miliony korun. Pro většinu z nás obrovská, těžko představitelná částka. Toho si jsou vědomi i ti, kteří se snaží zmíněné plány, jež by měly přinést zázemí i pracovní příležitosti pro postižené, připravit. Počítají sice se získáním dotací z evropských fondů a také od chápajících sponzorů, ale také s penězi získanými z veřejné sbírky. Ta byla zahájena začátkem tohoto roku, a pokud i vy byste se rozhodli přispět svou kapkou do potůčku naděje, máte možnost poslat svůj příspěvek na číslo účtu: 2670128379 / 0800.

Modelka fandí dětem

Téměř dvě stě tisíc korun předala přední česká modelka Tereza Maxová pěti jihočeských dětských domovů ještě před odstartováním letošní, v pořadí již šesté benefiční módní přehlídky pořádané nadací s jejím jménem. Předané peníze představují výtěžek z předchozí loňské přehlídky, konané rovněž touto institucí.

Jedním z obdarovaných dětských domovů je i v Boršově nad Vltavou, kde v současnosti žije jedenáct dětí a děvčat různého věku. Díky těmto financím se mohou těšit na báječné prázdniny, při nichž budou ze šumavské základny vyrážet na kolech za hranice k sousedům a poznávat tamější kraj. A kdo ví, třeba tam navážou i zajímavé kontakty.

Autolékárničky pro Keňu

Až do konce února se protáhla mimořádná akce, kterou v krajském městě vyhlásilo středisko humanitární organizace Adra. Celostátní nařízení na vybavení automobilů novým typem lékáren navodilo otázku, co s těmi starými. Zahodit je do

popelnice by byla škoda. A tady se právě naskytla odpověď, která slibuje smysluplné využití obsahu starých lékárníček tam, kde je to třeba. Například pro nemocnici v Itibo v africké Keni.

Potřebné jsou podle tamějších zdravotníků zejména sterilní obvazy, náplasti, trojicípé šátky, rukavice a podobně. Do sbírkové akce se již zapojily velké firmy i organizace, ale přispět mohli i jednotlivci. Pro ty byla stanovena střediska, kam mohli své použitelné autolékárničky odnášet. V Českých Budějovicích to byla například obchodní centra IGY, Mercury či Géčko.

Divoké husy pro Nazaret

Když slyšíte slova Divoké husy, napadne vás třeba text písničky, titul knihy, romantický film... Skutečnost je ale jiná. Divoké husy je nadace, která podporuje neziskové organizace, zejména ty, které jsou zaměřeny na sociální, charitní anebo zdravotní otázky. Zkrátka na pomoc potřebným.

Díky jejímu vstřícnému gestu si například borovanský Nazaret při Diakonii Církve československé husitské mohl v minulosti pořídit automobil pro přepravu tělesně postižených či pro práci v tamní chráněné dílně. Bylo by však zapotřebí i velice účinné závěsné zdvihací zařízení pro vozíčkáře. Proto také Nazaret v rámci programu Benefice s Divokými husami uspořádal novoroční dobročinný koncert, na němž vystoupil známý písničkář Pavel Žalman Lohonka, původem z Českých Budějovic, se svou jihočeskou skupinou Hosté.

Součástí akce byla i dražba obrázků a keramiky, která společně se vstupným vynesla přes 58 tisíc korun. Díky uváženému projektu získal Nazaret stejnou částku i od Nadace Divoké husy. A dalším přínosem byla i vyhlášená lednová veřejná sbírka pro tento účel, jakož i příspěvky od sponzorů, například od Lesů ČR.

Takže pořízení potřebného zdvihacího zařízení pro vozíčkáře se blíží s každou korunou, kterou Nazaret různými aktivitami pro tento účel získá, možná i díky vašemu příspěvku...

Svět autistických dětí je jiný

Velice zajímavou výstavu mohla veřejnost zhlédnout začátkem roku v prostorách Domu U Beránka v Českých Budějovicích. Nevšední byla hlavně díky autorům vystavených obrázků v expozici s názvem Nejen čerti. Jímí jsou totiž handicapovaní chlapci a děvčata s autismem.

Co to vlastně autismus je? Je to neovladatelný odklon od skutečnosti, od vnějšího světa. Autisté, nezdánlivě talentovaní například v matematice,

fyzičce, chemii, ale také v abstraktním myšlení, mívají vynikající paměť a mimořádné schopnosti. Ovšem vytvářejí si svůj vlastní svět, odlišný od toho, který nás obklopuje. Proto nám připadají jiní, zvláštní, proto také potřebují pomoc, aby v tom našem světě mohli fungovat.

Nezdánlivě se totiž stává, že rodiče se o autistické dítě nemohou díky zaměstnání důsledně starat, a tak chlapec nebo dívka skončí v ústavu nebo psychiatrické léčebně. Tam ale v žádném případě nepatří.

Takže i proto vzniklo nové občanské sdružení JAU, které si jako hlavní cíl klade pomoc lidem s autismem. Jeho snahou bude najít řešení pro jejich spokojený život, aby měli své zázemí, ale mohli být v kontaktu s rodinou a přáteli. Jedním takovým zařízením je třeba Centrum Světluška, kde byla zřízena třída právě pro autisty. Ovšem podobných stacionářů by bylo třeba nepočítat více.

Šance pro děti s Downovým syndromem

Zapojit chlapce a děvčata s postižením do běžného života ostatních je snahou celé řady organizací i jednotlivců. Jedním z takových kroků je zařazení tří dětí s Downovým syndromem do lekcí scénického tance v českobudějovické ZUŠ B. Jeremiáše, což umožnilo rozhodnutí ředitelky tohoto zařízení Michaely Hudečkové. Hodiny společně navštěvují i tři další dívky bez postižení. A od slov k činům přešli tady i v jiných poskytnutých možnostech. Další dvě děvčata s Downovým syndromem byla zařazena do pravidelné klavírní výuky v této umělecké škole a do hodin hry na zobcovou flétnu. Tyto děti měly možnost předvést, co se naučily, ve společném vánočním galavečeru této ZUŠky určeném pro veřejnost.

Literární Žabka se zrodila ve Fokusu

O českobudějovickém Fokusu, občanském sdružení, které se snaží již čtyři roky pomáhat zejména lidem s duševním onemocněním, jsme v Robinsonu psali celkem nedávno. Zmiňovali jsme se v té souvislosti o takzvané sociální rehabilitaci, která je zaměřena na to, připravit klienty na začlenění do běžného života a naučit je soběstačnosti. Ale psali jsme tenkrát i o zajímavých výtvarných dílnách, které sdružení ve svém sídle v Bezdravské ulici provozuje.

Právě tady totiž vyrábějí také jedinečné nápadité skleněné vitráže, se kterými jste se mohli setkat i v nabídce různých stylových lidových trhů. Rovněž jihočeské Obci spisovatelů se tyto práce zalíbily natolik, že již podruhé zde nechala zhotovit

hlavní cenu pro svou literární soutěž orientovanou na mládež od 10 do 15 let. Možná, že i někteří z vás jste se do této soutěže s názvem Psaní pod Černou věží zapojili, a máte tak šanci na získání krásné ceny pojmenované již před lety Jihočeská žabka. A letos bude obzvláště krásná!

Andělská aukce pro Arpidu

V závěru loňského roku se konala v pořadí již třetí Charitní andělská aukce. Ne, že by se v českobudějovické Bazilice, kde se akce uskutečnila za bohaté účasti veřejnosti, dražili andělé. Ale andělské jsou záměry jejich pořadatelů, k nimž náleží i Hitrádio Faktor. Dražily se čtyři desítky obrazů, které namalovali klienti Arpidy. Každé z těchto dílek mělo i svého patrona a patronem celého tohoto dění byl krajský hejtmán Jiří Zimola. Výtěžek tohoto „andělského“ dění je určen na modernizaci zmiňovaného centra pro děti a mládež s tělesným a kombinovaným postižením.

A kolik se vlastně prodejem obrázků získalo? Plných 594 000 korun, což je téměř o 190 tisíc více než v předchozím roce.

Dárek přímo od Beránka

Dobrovolnickému centru Diecézní charity v Českých Budějovicích byl v prvním měsíci letošního roku předán dárek v podobě pěti tisíc korun. Peníze, které budou použity pro činnost tohoto charitativního zařízení, převzala ředitelka Michaela Čermáková a vedoucí dobrovolníků Věra Michalíková z rukou Davida Veise z občanského sdružení Tam Tam. Výtěžek přinesla módní přehlídka a dobročinný trh, uspořádané v prostorách dDomu U Beránka, kde má Tam Tam sídlo.

Ani Ovečka nepřišla zkrátka

V roli obdarovaného se ocitlo i sdružení Ovečka, které pomáhá dětem s Downovým syndromem a jejich rodičům. Tomu se totiž zase naopak snaží pomáhat studenti Česko-anglického gymnázia v Českých Budějovicích. Ovečka věnovali například zisk z prodeje na vánočních trzích na radničním nádvoří, kde nabízeli keramiku, drátěné rybičky, ale také pletené ponožky nebo jiné ručně vyrobené předměty. Mnozí ze studentů se hodlají zapojit i do dalších aktivit na pomoc dětem z Ovečky, ve kterých se bude nepochybně pokračovat i v tomto roce.

OSUDY...

autor: Jára Pivnička, Domov pro osoby se zdravotním postižením Osek u Strakoníc

Jak pomohli Kašpar, Melichar a Baltazar?

Za deset let si lidé už zvykli, že v příslušném datu po začátku roku se objevují na ulicích měst a obcí, ale i před dveřmi jejich domův trojice koledníků v bílém s čepicemi, na nichž jsou čitelná písmena – K, M, B. Potkávat jste je mohli po celý lednový týden.

„Když jsem je viděl poprvé, myslel jsem, že to je zkratka nějaké banky, třeba jako Komerční banka Morava nebo tak něco... Dneska už vím, že to jsou začáteční písmena jmen Kašpar, Melichar a Baltazar a že to byli tři králové, kteří se přišli poklonit novorozenému Ježíškovi a přinesli mu dary,“ říká dvanáctiletý Roman k tříkrálové tradici. A kromě jiného ví i to, že charitní sbírka spojená s tímto starým křesťanským zvykem je určena pro lidi v nouzi. Pro zlepšení jejich těžkých a často i krutých životních podmínek.

Letos chodili tito speciální koledníci již po jedenácté, a to nejen v jihočeském regionu. Po celé republice... Čtyřicet osm farností a jeden a čtvrt tisíce dobrovolníků, vybavených průhlednou zapečetěnou kasičkou s nápisem Česká katolická charita, se letos zapojilo do Tříkrálové sbírky jen v oblasti českobudějovické diecéze. Navíc se vedoucí skupinek mohli osloveným prokazovat kartičkou se jménem, číslem občanského průkazu a podpisy organizátorů sbírky. To na ochranu před falešnými koledníky, kteří se v minulosti vyskytli. A každý z těch, kteří do kasičky přispěli, obdržel dva malé kalendáře s logem charity.

Štěrnost dárců představovala letos na jihu Čech 3,5 milionu korun, což je o 328 000 více než v loňském roce. Nejvíce se o tento skvělý výsledek zasloužili lidé na Pelhřimovsku, Prachaticku, ale také Českobudějovicku a Tábořsku. A pokud jste i vy byli mezi těmi, kteří do Tříkrálové sbírky vložili minci či bankovku, může vás hrát vědomí dobrého pocitu. Všechny tyto prostředky budou totiž velice účelně a smysluplně využity.

Pětašedesát procent z obnosu zůstane na jihu Čech, aby pomohly těm, kteří to potřebují. Matkám s dětmi bez střechy nad hlavou, mládeži ze sociálně slabších rodin, postiženým, bezdomovcům, seniorům, pro pečovatelskou službu či pro oběti katastrof. Zbytek poputuje v podobě humanitární pomoci do Zimbabwe, ale také do Rumunska či Běloruska...

Tři králové nás učí nejen snažit se pomáhat, ale také pochopit, proč je správné dávat, dokud člověk může. Nevíte, kdy třeba i vy budete pomocnou rukou potřebovat.

Film pro neslyšící

Nedávno jsem viděla nádherný film, kde hlavní postavu ztvárnila hluchoněmá herečka. Byla úžasná! Mluvila očima, výrazem obličeje, ale hlavně znakovou řečí. A protože to byl film americký, napadlo mne, jestli její řečí rukou rozuměli i čeští diváci. Jak to vůbec s tou znakovou řečí je?

Podle odborníků je to vlastně samostatný jazyk, který má svou gramatiku a pravidla. Tak, jako podle hlasu rozeznáte muže a ženu, liší se také příslušníci obou pohlaví v dorozumivacích gestech. Jinak také užívá znakové pohyby třeba teenager a trochu jinak důchodce. Někdo „mluví“ rukama rychleji, někdo pomaleji. Prý existují i různé místní odchylky, třeba podle krajů – asi něco jako nářečí. A pak pochopitelně v různých jazycích.

Ovšem znakovou řeč se může učit i člověk s normálním sluchem, třeba jako další z cizích jazyků. Většinou se taková znalost osvědčí u lidí, kteří se sluchově postiženými pracují ať už po linii školy, či v různých zařízeních. A věřte, nebo ne, je to jako malé dobrodružství, v němž objevujete stále nová a nečekaná území...

Díky počítačům, esemeskovým zprávám přes mobil a celé řadě takzvaných kompenzačních po-

můcek a moderních novinek, ulehčujících osobám se ztrátou sluchu každodenní život, se tito lidé mohou pohybovat v běžném světě, aniž bychom vůbec postřehli jejich handicap.

Stále se také rozšiřuje sféra umožňující jejich účast, ať už je řeč o pracovním uplatnění, nebo kulturních zážitcích. Viděla jsem dokonce hluchoněmého chlapce a děvčata tancovat na diskotéce, hudbu a rytmus vnímali jako lehké otřesy. Navštěvují divadlo, kino, kde si vybírají nejraději filmy s titulky, ale jsou i snímky určené přímo pro tuto skupinu lidí.

V loňském roce přišel do našich kin speciální film s názvem Exponát z roku 1827, vyprávějící o jedné zdánlivě obyčejné dovolené. Podstatné na tomto titulu ale je, že nejenže byl určen právě neslyšícím, navíc se na jeho vzniku podíleli, a to ve všech filmových profesích, opět výhradně neslyšící. Snímek byl promítán ve znakové řeči, a navíc měl i české titulky, takže i ti, co měli snahu se něčemu v tomto směru přiučit, měli jedinečnou a nenásilnou příležitost. Možná i díky pexesu se znakovou řečí, které dostal každý z tehdejších návštěvníků.

Připravila Hanka Hosnedlová

- Český výbor pro UNICEF, Elišky Peškové 17/741, 150 21 Praha 5
- tel./fax: 257 320 244
- e-mail: unicef@unicef.cz
- www.unicef.cz
- bankovní účet 2200022/0300
- variabilní symbol Přátel dětí UNICEF je 55 k výše uvedenému účtu (lze zadat i trvalý příkaz k pravidelným měsíčním příspěvkům).

Na programy pomoci dětem přispějte i odesláním SMS ve tvaru DMS UNICEF na č. 87777. Dále zakoupením pohlednic, blahopřání a dárkových předmětů v prodejních UNICEF (v Domě OSN, nám. Kinských 6, Pha 5;

Příběhy, které prožíváme, prozařují v jednom okamžiku všechny barvy světa a voní až opojně, aby vše krásné v okamžiku příštím zmizelo a my jsme museli opětně, už pokolikáté, překonávat zlo a hledat nové dobro. A v okamžicích spokojenosti i nepohody vždy hodně pomůže přátelství, láska a vzájemná důvěra. To vše znamená, že se mohu o štěstí podělit a s tím horším se svěřit. Možná, že i dnešní Osudy mnohé napoví, potěší i poukážou na to, že máme v životě vlastním i v životech ostatních neustále hledat to nejlepší.

Tam, kde se pořád něco děje

Zdávám se do tohoto místa nezavítali poprvé. Přesto jsme se opět dověděli mnohé nové zajímavosti, které svědčí o tom, jak je dobře stále se poznávat, učit se a pomáhat druhým.

Dárky, které potěší

Prutek o. s. provozuje na statku v Plasné u Kardašovy Řečice chráněnou dílnu, kde pracuje 15 lidí s mentálním postižením a vyrábí za asistence mistrů krásné a originální výrobky. Chráněná dílna umožňuje lidem s mentálním postižením pracovat za podmínek, které se co nejvíce podobají běžnému zaměstnání (pracovní smlouva, mzda, dovolená...).

Dílňa se zaměřuje na:

Dřevovýrobu

- dřevěné užitékové mísy, vyřezávané a malované teploměry
- malá písčácká autička
- jednoduché hudební nástroje – bubínky potažené kůží, chrastidla z ořechových slupek
- vánoční ozdoby a velikonoční zapichovátka
- věšáky, dřevěné knoflíky, dřevěné náramky

Textilní výrobu

- polštáře plněné textilním rounem, vlnou a pohankovými slupkami, potahy na polštáře jsou barevné s obrázky malovanými textilními barvami
- různobarevné polštáře ve tvaru medvěda nebo slona, malé medvídky
- panenky s malovanými obličejemi a vlásy z vlny
- trička různých velikostí a barev s ručně malovanými motivy
- plátěné tašky s dekorací, šité textilní tašky přes rameno ve 2 velikostech
- batikované šátky a kravaty, dárková srdíčka s bylinkami

Výrobu mýdel

- bylinková mýdla s vtipným popisem, 2 velikosti, 14 druhů

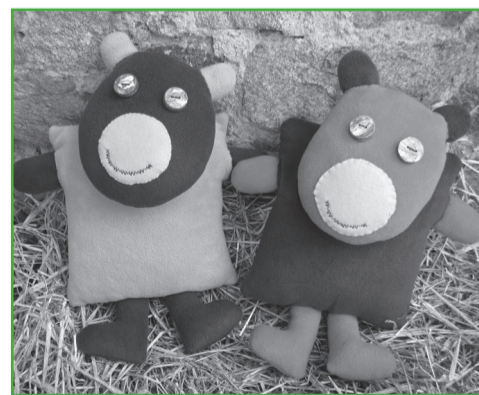
Výrobu šperků

- z dřevěných korálků, drátků, skla, kůže

Práci v terénu

- výjezdové práce převážně pro firmy, sekání trávy, úklidové práce

Výrobky jsou krásné, originální, vhodné jako dárky pro vaše blízké. Rovněž je nabízíme firmám jako reklamní předměty a hledáme stálý odbyt.

Prodáváme na různých trzích a jarmarcích. Zakoupením našich výrobků pomůžete lidem s mentálním postižením žít plnohodnotný život.

Vyberte si v katalogu na internetových stránkách www.proutek.cz, nebo na www.fler.cz/proutek-chronena-dilna. Pro bližší informace si napište na e-mail: helena@proutek.cz.

Víte, jak se chovat?

Občanské sdružení Prutek v Plasné u Kardašovy Řečice pomáhá lidem s mentálním postižením. Těm, kteří se rozhodli jít vlastní cestou, vzít život do vlastních rukou a být za něj zodpovědní jako my ostatní, poskytuje asistenční službu. Ta spočívá v podpoře při každodenním vedení domácnosti, upeňování pracovních návyků v chráněné dílně a ve správné komunikaci s okolím. V dnešní době můžete lidi s mentálním postižením potkat nejen na různých akcích pořádaných občanským sdružením Prutek, ale i v kině, v divadle, na koncertech, v obchodě, u lékaře, v dopravních prostředcích.

Všem, kteří nevědí, jak jednat při setkání s člověkem s mentálním postižením, je určena kampaň VÍTE, JAK SE CHOVAT K ČLOVĚKU S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM? Akce bude probíhat na JINDŘICHOVRADECKU postupně během roku 2011. Během ní bude veřejnost informována jednoduchou a srozumitelnou formou, jak s člověkem s mentálním postižením jednat. Kampaň se uskuteční prostřednictvím plakátů na výlepkových plochách, letáků ve veřejných zařízeních a firmách (MHD, vlak, bazén, zdravotnická zařízení, restaurace) a článků v novinách (Deník, Neon, městské a obecní zpravodaje).

Sponzor kampaně: ANGLLO ČESKÁ, prodejce hygienických potřeb.

Kontakty pro rozhovory: Kamila Tomšíková, ředitelka Prutek o.s. Tel.: 773 233 344, e-mail: kamca@proutek.cz.

Kontakty pro rozhovory: Kamila Tomšíková, ředitelka Prutek o.s. Tel.: 773 233 344, e-mail: kamca@proutek.cz.

Kontakty pro rozhovory: Kamila Tomšíková, ředitelka Prutek o.s. Tel.: 773 233 344, e-mail: kamca@proutek.cz.

adresář

V dnešním adresáři se opět obracíme přímo na vás.

Chcete, abychom publikovali rozhovory, reportáže a zprávy o organizacích, které pomáhají handicapovaným, o vašich kamarádech, kteří se dovedou poprat s osudem...?

Dejte tedy o sobě vědět. Ozvěte se nám a můžete se stát našimi dětskými redaktory.

Rok poté: POMOC DĚTEM HAITI

dokončení ze str. 1

Zamyslete se tedy i vy všichni a hledejte cesty, jak se připojit. Odměnou bude nádherný pocit v duši, že jste vykonali dobro, odměnou mohou být i nová přátelství. Proto si dobře zapamatujte kontakty, kde se dozvíte ještě mnohem víc o tom, co a jak učit:

Jistě znáte ve svém okolí chlapce a dívky, kteří jsou mimořádní svým nadáním třeba na matematiku, kteří se sami naučili číst a psát už v předškolním věku, v pěti letech dokážou vyjmenovat hlavní města zemí několika světadílů, latinské názvy všech vyhynulých dinosaurů anebo zvládnout cizí jazyk. Právě pro takové děti jsou určeny speciální třídy na Základní škole Máj II v Českých Budějovicích, jako jediném vzdělávacím zařízení v kraji. Specializované třídy, které zde existují již šestým rokem, se velice osvědčily, a proto i letos bylo u zápisu přijato dalších patnáct žáků pro nový školní rok. Předtím ovšem prošli malí uchazeči o toto speciální zařízení ještě pečlivě sestavenými psychologickými testy.

Tam, kde vyrůstají noví Einsteinové...

Zmiňovaný zvláštní projekt speciálních tříd pro obzvláště talentované děti byl, jako první v republice, realizovaný ve spolupráci s Výzkumným ústavem pedagogickým. Vyžaduje samozřejmě nejen moderní výukové metody, ale i perfektní přípravu učitelů, speciálně proškolené pedagogy včetně vedení školy a trvalou součinnost s psychologem a dalšími odborníky. Je to prostě náročné po všech stránkách.

V současné době pracuje na škole pět těchto výjimečných tříd, od prvního do pátého ročníku, pak děti odcházejí do víceletých gymnázií, ačkoliv základní projekt je vypracován až do deváté třídy. Protože ale zájem rodičů o umístění jejich potomků do tohoto zařízení převyšuje danou kapacitu, jsou v běžných třídách stejných ročníků prvního

stupně zřizovány takzvané skupinky, které v některých předmětech pak přecházejí do výuky speciálních tříd.

„Převážná většina těchto dětí má odlišné zájmy od jejich vrstevníků. Vesměs je nebaví hrát si s běžnými hračkami, poslouchat pohádky, ale vzhledem k jejich zvidavosti a potřebě stále nových informací je zajímavější poznatky z oblasti vědy a techniky či různé pokusy a experimentální zjištění. Často dávají přednost encyklopediím o astrologii, fyzice, přírodovědě, historii a v těchto oborech mají již v předškolním věku rozsáhlé vědomosti. Mají sklony přemýšlet nad problémy, zjišťovat jejich příčiny, vždycky dokončit daný úkol, vyznačují se snahou o dokonalost a dotažení detailů, vyžadují rychlejší učební tempo s obohacením základního učiva,“ charakterizuje psycholožka Vlasta Hořánková děti vhodné pro zařazení do speciálních tříd. Jejich talent však může spočívat pochopitelně i v hudební, výtvarné, pohybové či jiné sféře.

Speciální třídy tedy mohou rozvíjet mimořádné nadání chlapců a dívek i díky nižšímu počtu žáků, který se pohybuje maximálně do patnácti dětí. Osobně bych velice příznivě hodnotila i téměř rodinné prostředí, ve kterém výuka probíhá, zejména v nižších ročnících, uvolněnost dětí při hodinách i vybavenost, ať už se týká knižního fondu, učebních pomůcek či počítačové sítě. Zajímavostí je, že ve všech třídách silně převažuje počet chlapců nad dívkami. A občas se také může stát, že díky svým znalostem přeskočí žák některý ročník.

„Pro každého ze žáků je vypracován na základě poznatků učitelů a ve spolupráci s psychologem měsíční osobní vzdělávací plán, který respektuje jak zájmy a talent dítěte, tak omezující možnosti v jiném směru. Vývoj dítěte je pak sledován mimo jiné i prostřednictvím takzvaných portfolií, což jsou soubory časově řazených prací dítěte, které jsou vedeny pro každého žáka zvlášť. Děti ze speciálních tříd nejsou ovšem izolovány od ostatních, zapojujeme je do všeho dění školy, docházejí do společné družiny, zájmových kroužků nebo do

výuku některých předmětů vyšších ročníků běžných tříd,“ přibližuje práci speciálních tříd ředitelka školy Marie Nedvěďová.

V prvních letech byl předvýběr dětských zájemců o mimořádnou výuku prováděn v mateřských školách, nyní již o zařazení dětí do speciálních tříd žádají sami rodiče. Ti jsou nezdědka ochotni dovážet děti do školy z různých míst jihočeského regionu, ale třeba se i přestěhovat do krajského města či si tam najít práci. Někdy ovšem právě rodiče přeceňují schopnosti svých potomků a v takovém případě je čeká odmítnutí. V každém případě je to lepší hned při prvním kroku, než aby pak dítě za svými spolužáky zaostávalo, mělo problémy a muselo být teprve v průběhu školního roku přeřazeno.

Nezdědka jsou však mimořádné schopnosti jednotlivých chlapců a dívek provázeny určitými komplikacemi, jako je třeba hyperaktivita, čili nadměrná činorodost, dyslexie (ať už ve čtení či v psaní) anebo autismus. A škola, ale i jejich okolí je musí brát i s těmito méně běžnými projevy chování, které na druhé straně vyvažuje jejich záviděníhodný talent.

Konečné rozhodnutí o přijetí dítěte do speciálních tříd ovšem nezávisí jen na tom, zda umí ještě před nástupem do školy číst, psát či počítat, ale na výsledku orientačního vyšetření za účasti psychologů, kdy se sleduje všeobecná inteligence dítěte, jeho přizpůsobivost, výsledky kresebných testů a motivačních rozhovorů. Samozřejmě jsou pochopitelně i pohovory s rodiči, s nimiž je pak škola a vyučující v úzkém kontaktu i v průběhu roku.

Tím, že děti po absolvování prvního stupně odcházejí na víceletá gymnázia, ztrácejí s nimi pedagogové, kteří chlapce a děvčátka po celou dobu vedli, osobní kontakt. Já jsem ale přesvědčená, že až z některého z jejich nynějších žáků vyroste nový Einstein, Newton nebo Křížik, vzpomenou si i na základní školu, která pomohla jejich talentu se rozvíjet a uplatnit...

Text a foto: Hanka Hosnedlová

Pod opičím můstkem

Možná jste si po přečtení tohoto nadpisu řekli: autor je asi ochránce přírody a chystá se nám sdělit své dojmy o životě zvířat v zoo. Chyba lávky, soustředím se na lidi a na to, co dokážou, jak jsem to zažil a viděl na vlastní oči.

Když jsme bydleli v Praze a mí synové ještě nechodili ani do školky, už jsme se jako rodiče snažili, aby se dověděli co nejvíc o tom, jak náš svět vlastně funguje. Říkali jsme si, že jim to ve škole přijde vhod. A tak když měli na talíři vajíčko, dověděli se od nás hned, že vajíčka snášejí slepičky, a ukázali jsme jim slepice nejen na obrázku, ale i při nejbližší návštěvě u budějovické babičky. V samoobsluze jsme jim zase ukázali, jak se vajíčka skladují, přepravují a prodávají. Dověděli se od nás samozřejmě i to, že se z vajíček líhnou kuřátka. Domnívali jsme se, že asi tak nějak si „učitel národů“ Jan Ámos Komenský představoval to, co nazval „školou mateřskou“.

To, že naše snažení nebylo zbytečné ani nešťastné, jsem si potvrdil při návštěvě v rodině jedněch našich pražských přátel, když jsem jejich čtyřletému synkovi položil všetečnou otázku: Odkud se bere mlíko. On řekl: Ve špajzu. Já na to: A jak se dostane do špajzu? On zase: Teče tam z roury.

A teď, na stará kolena, jsem měl možnost prožít skoro tři měsíce v jednom překrásném zařízení na druhém konci světa, kde si zakladatelé usmysleli řešit ve velkém tentýž problém: jak sdělit lidem, kteří se narodili a vyrůstají ve velkoměstech, čím se po tisíciletí zabývali a živilí jejich předkové, čím se i dnes zabývají miliony lidí na venkově, aby už-

vilili nejen sebe, ale i další miliony lidí ve městech. Lidé, kteří se tam zabývají mnoha jinými velmi užitečnými činnostmi, ale o tom, co by se dalo nazvat jejich kořeny, už toho mnoho nevědí.

Toto zařízení se jmenuje Vesnice tradičních řemesel Vietnamem ve zkratce a leží asi 50 km severozápadně od centra jihovietnamského velkoměsta Saigonu neboli Hočiminova Města. To má skoro tolik obyvatel jako celá Česká republika. Okres Cu Chi, při jehož vzdáleném okraji u řeky Saigon vesnice leží, je formálně už součástí tohoto velkoměsta, takže se tam člověk pohodlně dostane městským autobusem s dvojnásobným přepravováním v přepočtu za devět korun.

Tam jsem jednoho dne zažil setkání s paní učitelkou z jedné velké saigonské školy, která tam přivezla svou třídu na exkurzi, a slyšel jsem, jak požádala, aby si směla vzít jednu sazeničku rýže, kterou si doma zasadí a bude jí ukazovat svým žákům a žákyním v ostatních třídách. Přiznala se nám, že sama ještě nikdy neviděla, jak vypadá rýže, když roste na poli. Přitom všichni víme, že rýže je ve Vietnamu hlavní potravina.

Opičí můstek z nadpisu taky není na jihovietnamském venkově žádná rarita. Když jsem se vezl na motorce deltou veletoku Mekong, viděl jsem jich na jednom úseku naší cesty desítky. Opičí se mu říká proto, že při balancování na jedné bambusové tyči, po které se přes něj chodí, musí být člověk šikovní bezmála jako opice. V naší vesnici jsme měli taky jeden. Ten tam postavili z praktických důvodů, ale sloužil i jako ukázka venkovského způsobu života. Praktickým důvodem bylo to, že po něm

bylo možno přejít na zalesněný ostrůvek uprostřed jezera pokrytého bílými a červenými květy i zelenými listy leknínů, kde tesaři pod stromy postavili stoly pro budoucí pikniky. Taky tam na stromy na provazech rozvěšili tučet hlazených prken jako houpačky pro návštěvníky.

Když jsem tenhle opičí můstek první viděl zblízka, řekl jsem si: Na tohle tedy nevlezu. Nebudu přece riskovat pád do té neprůhledné zelené vody, která vypadá jako se-

meniště krokodýlů. Řekli mi, že tam krokodýly nemají, jen ryby a žáby, tu a tam vodního hada. Pomyslel jsem si stejně, že ta zelená polívka je sice asi ideální prostředí pro vodní živočichy, ale rozhodně není na koupání.

Ostatně, opodál bylo přístaviště s malými pramičkami a tesaři mě pozvali, abych se s nimi na ostrůvek vypravil pramičkou. Ale jakmile jsem ji uviděl zblízka, pochopil jsem, že tohle plavidlo pro mě není. Bylo tak úzké a vratké a sedátka na něm tak nízko, že dřív, než si sednu, loďka se převrhne. A i kdyby se nepřevrhla a mně se povedlo si sednout, zcela určitě z tak nízké sedáčky nevstanu. To

prý nevadí, pomůžou mi. Nedal jsem se úplně přesvědčit, a tak jsem si do té skořápky klekl a v předklonu jsem se opíral rukama o dno. Byl to hrozný pocit. Kolena jsem si odíral o hrubé dno a máčel ve vodě, která do loďky nacákala. Hlavu jsem se neodvažoval zvednout, abych neopatrným pohybem kocábku nepřevrhl. Ale hlavně jsem se mohl propadnout hanbou.

Tak tohle už ne, zařekl jsem se. Zpátky to přece jen zkusím po té bambusové tyči. V nejhorším

případě se vykoupu. Doplatit ke břehu snad dokážu.

A teď konečně popíšu, jak takový opičí můstek vypadá. Do dna řeky nebo jezírka se zarazí několik párů bambusových tyčí zkřížených a svázaných do tvaru písmene „X“ a do jejich rozsochy se uloží další bambusová tyč, po které se pak chodí. Náš můstek měl takové zkřížené páry čtyři. První pár podpíral tyč stoupající od břehu do výše asi tři metrů, na poslední pár zase byla uložena tyč, která podobně klesala na břeh ostrůvku. Na prostředních dvou párech tyčí byly rovnoběžně uloženy dvě vodorovné tyče. Takový tvar mají můstky proto, aby pod nimi mohly projíždět loďky. Po jedné straně měl můstek zábradlí ze dvou bambusových prutů, umístěných ve výši prsou a nad hlavou, aby se jich člověk mohl při balancování na tyči lehce přidržovat. Na to, aby se snad o ně opřel, nemohlo být ani pomýšlení.

Po tomto můstku jsem se tedy krůček za krůčkem s velikou opatrností pomalíčku přesunul z ostrůvku zase na pevninu. Když jsem se otočil, nevěřil jsem svým očím. Paní zakladatelka vesnice právě přebíhala po můstku jako srnka. Tehdy jsem se zařekl, že až za dva měsíce budu naši vesničku opouštět, musím to umět bezmála jako ona. Pětkrát denně jsem pak obezřetně balancoval přes můstek, abych se pohoupal na houpačce, užil si na chvíli té pohody a soustředil myšlenky k další práci. A tak jsem své předsevzetí nakonec splnil: bez jediné nedobrovolné koupele a s pocitem, že jsem teď o deset let mladší.

Text: Ivo Vasiljev, foto: Veronika Vasiljevová

Zoo Ohrada, 373 41 Hluboká nad Vltavou, tel.: 387 002 211, fax: 387 965 445, e-mail: info@zoo-ohrada.cz, www.zoo-ohrada.cz

Ahoj kluci a holky, ahoj dospěláci!

Tak aby bylo jasno hned od začátku, žijeme v koloniích až o 30 členech podle přísných pravidel. Šéfové jsou vždycky dominantní pár a jenom šéfová smí přivést na svět mláděta (vždy tak 2-5). Pokud se o to pokusí jiná samice z kolonie, má prostě smůlu a musí nás opustit. Mláděta se nám rodí slepá, prouknou po 10 - 14 dnech. Nejprve se živí mateřským mlékem a žijou zalezlá v noře. Jakmile poprvé vyjdou ven, hned jdou na lov. Když hledáme potravu (hmyz, pavouky, štíry, malé hady, ještěrky, ale i kořeny a cibule rostlin), jsme rozděleni na dvě skupiny: hledači a hlídači. Ti druzí chrání hledače před predátory a upozorňují na nebezpečí pištěním nebo kvokáním. Hlídky stojí pěkně vzpřímeně a vidí krásně do dálky (na blízko už vidí hůř, to by potřebovaly brýle). Jinak si ve vegetaci v norách, které si sami vyhrabeme silnými drápkami, jsme dlouzí 25 - 35 cm a vážíme 600 až 975 g.

Pardón, ale už musím na hlídku!

Vaše SURIKATA

Organizace spojených národů (OSN) vyhlásila rok 2011 Mezinárodním rokem lesů. Cílem akcí, uskutečněných pod hlavičkou tohoto roku, je přiblížení přínosu lesa pro společnost. Veřejnost se seznámí se základním úkolem a cílem - zachováním lesů pro příští generace. Ústředním mottem roku je *Lesy pro lidi*.

Lesy pro lidi

Také Zoologická zahrada Ohrada, jako člen jihočeské krajské sítě environmentálních center Krasec, svými tematickými aktivitami seznámí veřejnost s Mezinárodním rokem lesů. V roce lesů se tedy nebude jenom káčet, ale i vzdělávat a informovat. Nezapomeňte si proto také přečíst časopis Krasec, který v průběhu roku rovněž vyjde a jehož hlavním tématem budou právě lesy.

A co má společného naše zoologická zahrada s lesem? Stačí se u nás projít a uvědomíte, že hodně. V areálu naší zoologické zahrady se například v roce 2007 otevřely dveře expozice, která má les přímo ve svém názvu - jedná se o průchozí voliery Český les. Je věnována převážně zpěvným ptákům, pomáhajícím navazovat dojem koutku naší divoké přírody. Představuje hned několik lesních biotopů, například ve své první části typický bukový les, který můžete vidět ve vyšších nadmořských výškách spolu třeba s jedlemi. O kousek dál se dostanete do lesa dubohabro-

vého, což je asi nejběžnější původní les našich nížin a pahorkatin nižších nadmořských výšek. Drobné ptáčky, kteří tu našli domov - jako strnady, drozdy, kosy, špačky, ale i holuby nebo hrdličky divoké - si můžete oproti skutečnému lesu prohlédnout opravdu zblízka, dalekohled tentokrát potřebovat nebudete.

V části expozice jsou také dvě oddělené voliery, kde jsou menší ptáci, kteří by nám buď z té velké voliery mohli uletět, nebo tam jsou ptáci, kteří se živí jinou potravou, a ve větším společném prostoru by se nestačili uživit, protože ostatní druhy by jim krmení sežraly. Vidět tu můžete třeba i veverku obecnou a s trochou štěstí zaslechnete typické tukaní strakapouda. Na konci procházky našim lesem dojdete k lesnímu jezírku pokrytému žabincem. Tady žijí skokani zelení a úspěšně se nám to rozmnožují. Jen při návštěvě lesa, ať už toho našeho, nebo skutečného, nezapomínejte nastrážit všechny smysly a chovat se tiše.

MEZINÁRODNÍ ROK
LESŮ • 2011

??? ZOO KVÍZ ???

Znáš rychlost zvířat, kterou se mohou pohybovat? Pomůže ti nápověda.

zvíře	rychlost	nápověda
kůň		25 km/h
pes		120 km/h
gepard		10 km/h
hlemýžď		až 350 km/h
žirafa		70 km/h
kapr		5 m/h
čmelák		40 km/h
sokol		50 km/h

Řešení: kůň 70 km/h • pes 40 km/h • gepard 120 km/h • hlemýžď 5 m/h • žirafa 50 km/h • kapr 10 km/h • čmelák 25 km/h • sokol až 350 km/h

ŠKOLNÍ VÝPRAVY DO ZOO

Nebojte se hadů

Děti i dospělí mohou vyslechnout mnoho zajímavostí ze života hadů i jiných plazů. Zjistí například, že had opravdu není slizký a nemůže uštknout jazykem. Vše si ověří při blízkém setkání s živými zvířaty. Vzdělávací program je vhodný pro 1. a 2. stupeň ZŠ i SŠ. Bližší informace na internetových stránkách www.zoo-ohrada.cz nebo na tel. čísle 387 002 212.

NOVINKY VE ZKRATCE

Začátkem prosince 2010 se naše rodinka kosmanů zakrslých rozrostla o 2 mláděta. Již několik týdnů bydlela ve své kleci v nově vybudovaném pavilonu Matamata, který představuje přirozené prostředí těchto opiček a mnoha dalších zvířat, žijících v tropickém deštném lese. Před pár dny jsme je vypustili volně do prostoru pavilonu, kde se s nimi můžete potkat i vy - bez mříží, bez skla, zkrátka opravdu z očí do očí.

Ani kočkodani husarští nezaháleli a 1. 2. 2011 samice Gamba přivedla na svět dalšího potomka. Zatím nevíme, zda se jedná o opičí holčičku, či kluka, mláděti se ale daří dobře.

Hadi a obojživelníci naší přírody, které chováme u nás v zoo, se začátkem ledna uložili k zimnímu spánku. Letos jsme pro ně poprvé využili možnost zimovat v ledničce, která dlouhodobě zajistí stabilní teplotu kolem 5°C.

V lednu jsme k sobě také poprvé pustili párek rysů ostrovidů. Dosud totiž rysí samec Dox a ryšice Sedmička žili odděleně. Teď už jenom zbývá čekat, až se šelmy osmělí, a my se dočkáme prvních přírůstků. Zatím si sebe vzájemně spíše nevěšmájí.

Naši ošetřovatelé už také zpozorovali páření koček divokých, námluvy sov a krkavců. Jaro už je tedy téměř za dveřmi.

A znovu jsme začali stavět! V zadní části zoo za restaurací pomalu vyrůstá nová expozice pro naše současné největší zvíře - losa evropského.

Ve vzdělávacím centru můžete navštívit výstavu krásných fotografií z Jižní Ameriky autora Jana Williama Drnka, kterou pro nás připravila cestovní kancelář Pangeo tours z Českých Budějovic. Výstava potrvá do konce března.

POHÁDKOVÁ ZOO

K pobavení i vzdělávání nejmenších návštěvníků jako každoročně i letos připravujeme Dětské divadelní dny.

Časy představení: 9:30 hodin a 11:00 hodin

Vstupné: Pro MŠ a ZŠ 50,- Kč včetně prohlídky zoo, pedagogický doprovod zdarma.

Divadelní představení:

23. 5. - 27. 5. 2011

Divadlo Vysmáto - Červená karkulka

30. 5. - 3. 6. 2011

Divadlo eMILLion - Jak šlo tele do světa

6. 6. - 7. 6. 2011

Divadlo U Staré herečky - Tygr Bábovek

8. 6. 2011

Divadlo U Staré herečky - Tuč a Ňák

9. 6. - 10. 6. 2011

Divadlo Antonína Novotného - Nejkrásnější narozeniny

Rezervujte prostřednictvím elektronického formuláře nebo telefonicky na 387 002 211 a 724 846 142.

Více najdete na www.zoo-ohrada.cz.

Toto je předpokládaný plán akcí pro rok 2011. Případné změny budou včas uveřejněny na našich internetových stránkách www.zoo-ohrada.cz.